Wytyczne dotyczące etyki publikacyjnej stosowane w czasopiśmie „Progress on Chemistry and Application of Chitin and its Derivatives”

Zasady etyki publikacyjnej przyjęte przez PCACD mają na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom publikacyjnym i są w zgodzie z wytycznymi Komitetu do spraw Etyki Publikacyjnej (COPE)

Zasady etyki publikacyjnej obowiązujące Wydawcę i Redaktora Naczelnego/Redakcję:

1. Celem czasopisma jest popularyzacja na arenie międzynarodowej i krajowej wiedzy w zakresie badań i zastosowań chityny, chitozanu oraz ich pochodnych we wszystkich dziedzinach nauki i życia. Cel realizowany jest poprzez publikowanie recenzowanych artykułów naukowych, które wnoszą istotny wkład w rozwój nauki.
2. Wszystkie zgłoszone manuskrypty podlegają wstępnej ocenie redakcyjnej. Manuskrypty spełniające wymagania czasopisma są kierowane do recenzji naukowej. Każdy artykuł przyjęty do publikacji musi zostać oceniony przez co najmniej dwóch niezależnych recenzentów zewnętrznych. Redaktor Naczelny może odrzucić manuskrypt na etapie wstępnej oceny, bez kierowania go do recenzji.
3. Redaktor Naczelny dokonuje doboru recenzentów, biorąc pod uwagę ich kompetencje, dorobek naukowy i dotychczasową rzetelność w recenzowaniu.
4. Decyzje dotyczące przyjęcia lub odrzucenia manuskryptów podejmuje Redaktor Naczelny, uwzględniając opinie recenzentów dotyczące oryginalności, wartości naukowej, zastosowanych metod badawczych, aktualności tematyki, wykorzystanej literatury oraz poprawności i rzetelności przedstawionych wyników.
5. Wydawca przeciwdziała konfliktom interesów mogącym wystąpić z powodu powiązań (rodzinnych, towarzyskich, zawodowych) między autorem dzieła a recenzentem.
6. Wydawca stosuje odpowiednie środki służące zapobieganiu plagiatom i publikacji sfałszowanych danych.
7. Wydawca przeciwdziała takim negatywnym zjawiskom, jak ghostwriting (autorstwo-widmo – pominięcie w wykazie autorstwa osób, które tworzyły publikację) i guest authorship (autorstwo gościnne lub grzecznościowe – przypisanie autorstwa osobom, które nie uczestniczyły w tworzeniu dzieła).
8. Wydawca i Redakcja dokumentują zgłoszenia oraz stwierdzone przypadki nierzetelności naukowej i naruszeń zasad etyki publikacyjnej. Każde uzasadnione podejrzenie podlega odpowiedniej weryfikacji, z zachowaniem bezstronności i poufności. W uzasadnionych przypadkach Redakcja może zwrócić się do instytucji zatrudniających Autorów lub innych właściwych instytucji w celu wyjaśnienia sprawy, zgodnie z wytycznymi COPE.
9. Wydawca oraz Redaktorzy mogą na etapie procesu redakcyjnego (przed publikacją tekstu) na drodze dyskusji dokonywać korekty tekstów.
10. Redakcja zastrzega sobie prawo do wprowadzania przed publikacją drobnych korekt redakcyjnych, takich jak poprawki pisowni, interpunkcji i formatowania, o ile nie zmieniają one treści naukowej ani znaczenia przedstawionych wyników. Istotne zmiany merytoryczne nie mogą być wprowadzane bez udziału Autorów oraz, w razie potrzeby, dodatkowej oceny redakcyjnej. Po opublikowaniu artykułu jego oryginalna wersja nie jest zastępowana zmodyfikowanym plikiem. Istotne błędy i nieprawidłowości są rozpatrywane zgodnie z procedurami dotyczącymi sprostowań, korekt i retrakcji publikacji.
11. Redakcja wspiera politykę otwartego dostępu. Czasopismo jest publikowane w otwartym dostępie (Open Access), co oznacza, że wszystkie treści są dostępne bezpłatnie dla

użytkowników i instytucji. Wszystkie teksty są publikowane w wersji elektronicznej. Redakcja dąży do archiwizacji tekstów w różnych bazach danych.
12. Redakcja zachęca Autorów do archiwizacji danych badawczych w otwartych repozytoriach danych badawczych. Redakcja nie wymaga od Autorów załączania danych badawczych. W wybranych przypadkach Redakcja może jednak zwrócić się do Autora o dostarczenie danych badawczych (np. zgłoszonych do Redakcji problemów z integralnością przedstawianych danych lub duplikowaniem danych).
13. Wydawca zobowiązuje się do poszanowania autorskich praw osobistych Autorów, a w szczególności do respektowania prawa do autorstwa, dbania o renomę oraz dobrą sławę Autorów oraz utworu.
14. Wydawca prowadzi niezależną i bezstronną politykę wydawniczą.
15. Wydawca zapewnia rzetelny i profesjonalny proces wydawniczy, w tym proces redakcyjny.
16. Wydawca dochowuje wysokich standardów edytorskich.
17. Wydawca zapewnia poufność i bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych.

Zasady etyczne obowiązujące Autorów:

1. Za autora publikacji naukowej może zostać uznana osoba, która spełnia łącznie następujące warunki: (a) wniosła istotny wkład naukowy lub intelektualny w powstanie publikacji, obejmujący w szczególności opracowanie koncepcji lub projektu badań, ich wykonanie, pozyskanie danych, analizę lub interpretację wyników, opracowanie manuskryptu albo jego krytyczną ocenę pod względem istotnych treści intelektualnych; (b) zapoznała się z ostateczną wersją manuskryptu, zatwierdziła ją oraz wyraziła zgodę na jej przesłanie do publikacji. Wszyscy autorzy ponoszą odpowiedzialność za rzetelność swojego wkładu w publikację. Osoby, których udział w przygotowaniu pracy nie uzasadnia autorstwa, powinny zostać wymienione w sekcji „Podziękowania". Autor korespondujący odpowiada za prawidłowe wskazanie autorów i potwierdza, że wszyscy współautorzy zapoznali się z ostateczną wersją manuskryptu, zatwierdzili ją oraz wyrazili zgodę na jej przesłanie do publikacji.
2. Zmiany w składzie lub kolejności Autorów są dopuszczalne wyłącznie przed ostateczną akceptacją manuskryptu do publikacji. Każda taka zmiana wymaga uzasadnienia, pisemnej zgody wszystkich Autorów wymienionych przed i po proponowanej zmianie oraz zatwierdzenia przez Redaktora Naczelnego. W tym celu należy wypełnić i podpisać formularz Change of Authorship Form, dostępny na stronie czasopisma. Po ostatecznej akceptacji manuskryptu zmiany autorstwa nie są dopuszczalne w ramach standardowego procesu redakcyjnego.
3. Autorzy są zobowiązani do zgłaszania oryginalnych prac, wolnych od plagiatu oraz nieuprawnionego ponownego wykorzystania wcześniej opublikowanych treści własnego autorstwa (autoplagiatu). Zasady dotyczące dopuszczania preprintów określono w punkcie 4.
4. Autorzy oświadczają, że zgłoszony manuskrypt jest oryginalny, nie narusza praw osób trzecich, nie został wcześniej opublikowany jako artykuł naukowy i nie jest jednocześnie rozpatrywany przez inne czasopismo. Wcześniejsze udostępnienie manuskryptu jako preprintu nie wyklucza jego zgłoszenia do PCACD, pod warunkiem ujawnienia tego faktu oraz podania DOI lub adresu URL preprintu podczas zgłoszenia. Po opublikowaniu artykułu w PCACD Autor korespondencyjny jest zobowiązany do uzupełnienia rekordu preprintu o dane bibliograficzne i DOI ostatecznej wersji wydawniczej, o ile repozytorium umożliwia taką aktualizację.

Opublikowano: 07.11.2026

5. Materiały pochodzące od osób trzecich lub innych podmiotów, wykorzystane przez Autorów w manuskrypcie, muszą być odpowiednio oznaczone, z poszanowaniem obowiązujących praw autorskich i warunków ich wykorzystania.
6. Wszystkie publikacje wykorzystane przy tworzeniu artykułu muszą być wymienione w wykazie źródeł (bibliografii załącznikowej).
7. Autorzy są zobowiązani do ujawnienia wszelkich konfliktów interesów, które mogłyby wpływać na wyniki lub ich interpretację w manuskrypcie. Wszystkie źródła finansowania pracy powinny być ujawnione. W przypadku braku finansowania Autorzy są zobowiązani do zamieszczenia odpowiedniego oświadczenia.
8. Autorzy są zobowiązani do aktywnego udziału w procesie recenzowania oraz odpowiadania na prośby Redakcji o dane źródłowe, wyjaśnienia i — jeżeli dotyczy — dokumenty potwierdzające uzyskanie wymaganych zgód etycznych, świadomych zgód uczestników badań oraz zezwoleń na wykorzystanie materiałów osób trzecich. Jeżeli manuskrypt wymaga poprawek, autorzy powinni odnieść się do wszystkich uwag recenzentów i przesłać poprawioną wersję w terminie wyznaczonym przez Redakcję.
9. Autor/autorzy mogą na etapie procesu redakcyjnego (przed publikacją tekstu) na drodze dyskusji dokonywać korekty tekstów.
10. Publikacja artykułu w czasopiśmie nie wiąże się z przeniesieniem autorskich praw majątkowych na Wydawcę. Publikacja artykułu w czasopiśmie odbywa się na podstawie nieodpłatnej licencji udzielonej Wydawcy. Wszystkie artykuły są publikowane w otwartym dostępie na warunkach licencji Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). Brak udzielenia wymaganej licencji uniemożliwia publikację artykułu.
11. Każdy autor oświadcza, że posiada prawa lub odpowiednie upoważnienia niezbędne do udzielenia Wydawcy licencji na publikację i rozpowszechnianie utworu oraz do udostępnienia go na warunkach licencji CC BY 4.0.
    Każdy autor zapewnia, że publikacja utworu, w tym wykorzystanych w nim materiałów pochodzących od osób trzecich, nie narusza praw autorskich, dóbr osobistych ani innych praw osób trzecich. Materiały, które nie są objęte licencją CC BY 4.0, muszą być odpowiednio oznaczone, a ich wykorzystanie musi odbywać się na podstawie stosownych zezwoleń lub obowiązujących przepisów prawa.
12. Kiedy autorzy odkryją istotny błąd lub nieścisłość w swoim opublikowanym artykule, obowiązkiem autorów jest niezwłoczne poinformowanie Redakcji.

Zasady etyczne obowiązujące Recenzenta

1. Osoba otrzymująca propozycję przygotowania recenzji zobowiązana jest ocenić swoje kompetencje merytoryczne oraz praktyczne możliwości sporządzenia recenzji w wyznaczonym terminie, a w razie wątpliwości w tym zakresie – odmówić recenzowania.
2. Recenzent zobowiązany jest wykonać recenzję w ustalonym terminie. Jeżeli z niemożliwych wcześniej do przewidzenia powodów nie jest w stanie dotrzymać terminu, powinien niezwłocznie poinformować o tym Wydawcę.
3. Recenzent nie powinien podejmować się swojego zadania w warunkach występowania konfliktu interesów lub zachodzenia okoliczności sprawiających, że o taki konflikt strony postępowania mogą być podejrzewane.
4. Recenzent ma obowiązek dokładnie zapoznać się z recenzowanym dziełem i dochować wszelkich starań, aby rzetelnie i uczciwie ocenić jego wartość.
5. W procesie recenzowania uwzględniane są następujące kryteria: oryginalny i naukowy charakter zgłoszonego tekstu; sposób realizacji celów naukowych i jasna prezentacja

problemu badawczego; właściwe wykorzystanie literatury przedmiotu; należyte uzasadnienie twierdzeń i wniosków, zgodność z wymaganiami merytorycznymi i formalnymi opisanymi w „Informacji dla Autorów".
6. Recenzent nie ujawnia osobom nieupoważnionym informacji na temat zgłaszanych do wydania utworów (z wyjątkiem osób zaangażowanych w proces wydawniczy). Wyniki badań, dane, opinie, twierdzenia zawarte w tekście zgłoszonym do publikacji nie mogą być wykorzystane przez recenzenta w jego własnych badaniach do czasu publikacji artykułu.
7. Recenzent może na etapie procesu redakcyjnego (przed publikacją tekstu) na drodze dyskusji proponować korektę tekstów.

Zapobieganie plagiatom i ich wykrywanie

1. Plagiat we wszystkich formach stanowi nieetyczną praktykę i nie jest akceptowany. Plagiat obejmuje przedstawianie cudzych tekstów, pomysłów, danych, wyników badań lub innych treści jako własnych, bez odpowiedniego wskazania ich źródła lub autorstwa.
2. W przypadku podejrzenia plagiatu Redakcja przeprowadza odpowiednią weryfikację, zwracając się o wyjaśnienia do Autorów oraz, w razie potrzeby, konsultując się z recenzentami lub niezależnymi ekspertami. Potwierdzenie plagiatu w zgłoszonym manuskrypcie skutkuje jego odrzuceniem. W przypadku wykrycia plagiatu w artykule już opublikowanym stosuje się odpowiednie procedury postpublikacyjne, w tym retrakcję, jeżeli jest ona uzasadniona.
3. Redakcja nie akceptuje ponownego wykorzystywania wcześniej opublikowanych treści własnego autorstwa bez odpowiedniego ujawnienia tego faktu lub wskazania źródła, które mogłoby wprowadzać w błąd co do oryginalności zgłoszonej pracy. W przypadku podejrzenia autoplagiatu Redakcja przeprowadza odpowiednią weryfikację i podejmuje decyzję na podstawie jej wyników. Wcześniejsze udostępnienie manuskryptu jako preprintu, zgodnie z zasadami czasopisma, samo w sobie nie jest traktowane jako autoplagiat.

Zapobieganie "ghostwritingu" i "guest authorship"

1. Redakcja wymaga od Autorów i Współautorów wskazania w manuskrypcie rodzaju wkładu poszczególnych Autorów i Współautorów w powstanie dzieła.

Wykorzystanie narzędzi sztucznej inteligencji (AI) przez Wydawcę, Redakcję, Recenzentów oraz Autorów

1. Wydawca i redakcja nie przekazują przesłanego manuskryptu ani żadnej jego części do generatywnego narzędzia AI, mogącego naruszyć poufność i prawa własności autorów, czy też prawa do prywatności danych.
2. Narzędzia takie jak ChatGPT i inne duże modele językowe (LLM) nie spełniają kryteriów autorstwa i dlatego nie mogą być wymieniane jako autorzy w rękopisach.
3. Redaktorzy nie wykorzystują generatywnej sztucznej inteligencji ani technologii wspomaganych przez sztuczną inteligencję do pomocy w ocenie lub procesie decyzyjnym o przyjęciu/odrzuceniu manuskryptu. Za proces redakcyjny, ostateczną decyzję i jej przekazanie autorom odpowiedzialność ponosi Redaktor/Redaktor naczelny.

Opublikowano: 07.11.2026

4. Autorzy mogą wykorzystywać narzędzia generatywnej sztucznej inteligencji (AI) oraz technologie wspomagane przez AI w procesie przygotowywania manuskryptów, w tym do poprawy języka, stylu i czytelności tekstu, organizacji jego struktury oraz wspomagania wyszukiwania i analizy literatury naukowej. Wykorzystanie tych narzędzi nie może zastępować samodzielnego wkładu intelektualnego autorów ani prowadzić do przedstawiania treści, których autorzy nie zweryfikowali. Autorzy ponoszą pełną odpowiedzialność za poprawność, oryginalność i integralność naukową manuskryptu.
5. Wykorzystanie AI w badaniach naukowych:
   Dopuszcza się wykorzystanie narzędzi AI jako elementu metodologii badawczej, w szczególności do analizy i przetwarzania danych, modelowania, przewidywania właściwości materiałów oraz wspomagania interpretacji wyników, pod warunkiem odpowiedniej walidacji zastosowanych metod.
   W przypadku wykorzystania AI w procesie badawczym autorzy zobowiązani są do przedstawienia w sekcji „Materials and Methods" informacji umożliwiających ocenę zastosowanej metody, w tym nazwy i wersji narzędzia lub modelu, celu jego wykorzystania oraz sposobu weryfikacji uzyskanych wyników. Zakres opisu powinien być dostosowany do charakteru zastosowanej technologii oraz umożliwiać ocenę wiarygodności i odtwarzalności badań.
6. Generowanie treści naukowych i materiałów graficznych:
   Niedopuszczalne jest wykorzystywanie generatywnej AI do fabrykowania lub przedstawiania niezweryfikowanych danych, wyników eksperymentalnych, interpretacji naukowych i pozycji bibliograficznych. Narzędzia AI nie mogą zastępować autorów w formułowaniu oryginalnych wniosków naukowych.
   Dopuszcza się wspomaganie przygotowywania schematów koncepcyjnych, diagramów i ilustracji objaśniających przy użyciu narzędzi AI, pod warunkiem ich weryfikacji przez autorów oraz odpowiedniego ujawnienia wykorzystania AI.
   Zabronione jest generowanie obrazów przedstawianych jako rzeczywiste wyniki eksperymentalne oraz generatywne modyfikowanie obrazów stanowiących pierwotne dane badawcze, jeżeli prowadzi to do zmiany, zniekształcenia lub fabrykowania informacji naukowej.
7. Obowiązek ujawnienia wykorzystania AI:
   Wykorzystanie narzędzi AI wyłącznie do podstawowej korekty językowej, gramatycznej, ortograficznej i stylistycznej nie wymaga odrębnej deklaracji.
   W przypadku istotnego wykorzystania generatywnej AI podczas przygotowywania manuskryptu autorzy zobowiązani są do zamieszczenia oświadczenia „Declaration of Generative AI Use", zawierającego nazwę wykorzystanego narzędzia, cel oraz zakres jego zastosowania. Oświadczenie musi również potwierdzać, że Autorzy zweryfikowali treści opracowane z pomocą AI i ponoszą pełną odpowiedzialność za ostateczną wersję manuskryptu.
   Wykorzystanie AI w metodologii badawczej należy dodatkowo opisać w odpowiedniej części sekcji „Materials and Methods". W przypadku ilustracji przygotowanych z wykorzystaniem generatywnej AI informację o zastosowanym narzędziu należy również zamieścić w podpisie pod ilustracją.
8. Wykorzystanie AI przez recenzentów:
   Recenzenci zobowiązani są do zachowania poufności otrzymanych manuskryptów i nie mogą przekazywać ich treści, danych, ilustracji ani innych nieopublikowanych materiałów do zewnętrznych narzędzi generatywnej AI.

Opublikowano: 07.11.2026

Generatywna AI nie może zastępować samodzielnej, eksperckiej oceny naukowej recenzenta. Dopuszcza się wykorzystanie narzędzi AI wyłącznie do podstawowej korekty językowej tekstu recenzji, pod warunkiem zachowania poufności informacji. Recenzent ponosi pełną odpowiedzialność za treść i wnioski przedstawionej recenzji.

Opublikowano: 07.11.2026